

**ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ»**

Північноукраїнський інститут імені Героїв Крут

МАУП
Кафедра Психології

Затверджено
Директор Північноукраїнського
інституту імені Героїв Крут

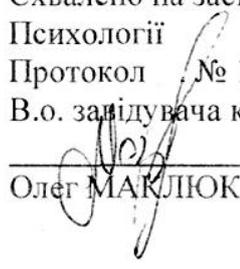
Віталій ГОЛУБЦЬ

2025 р.

Схвалено на засіданні кафедри
Психології
Протокол № 1 від 28.08.2025 р.
В.о. заступника кафедри

Олег МАКЛЮК

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПСИХОЛОГІЯ»

спеціальності:

053 Психологія

(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня:

Бакалавр

(назва освітнього рівня)

освітньої програми:

«Психологія»

(назва освітньої програми)

спеціалізації:

-

(за наявності)

(назва спеціалізації)

Розробник (-и) силябусу навчальної дисципліни:
Кайманова Я. В., старший викладач кафедри Психології

Викладач:
Кайманова Я. В., старший викладач кафедри Психології

Силябус розглянуто на засіданні кафедри Психології
Протокол № 1 від 28.08.2025 р.

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Вступ до спеціальності «Психологія»
Шифр та назва спеціальності	053 Психологія
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова
Кількість кредитів і годин	4 кредитів/120 год. Лекції: 20 год. Практичні заняття: 32 год. Самостійна робота: 68 год.
Термін вивчення дисципліни	I семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	екзамен
Сторінка дисципліни на сайті	https://chern.maup.com.ua/silabusi-obov-jazkovih-navchalnih-disciplin-psihologija-pershij-bakalavrskij-riven/

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація. Комунікація.

П.І.Б. викладача	Кайманова Яна Вікторівна
Науковий ступінь	-
Вчене звання	-
Посада	старший викладач кафедри Психології
Дисципліни, які викладає НПП	Анатомія ЦНС та фізіологія ВНД, Психофізіологія професійної діяльності, Практикум із загальної психології, Теорія та практика психотренінгу
Напрями наукових досліджень	Психологія
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	ORCID: 0000-0002-9540-6606 Профіль Google Академія: https://scholar.google.com/citations?hl=ru&view_op=list_works&authuser=1&gmla=AJsN-F7W7pTyKfWAA3JaCZK5uo_hWlmxreMaTnPBU3Lw8O82luyZ3IHOARCAk21ApEvBl1Wp8MQSSJOsUwwugmYL2GMuhmjCml0QjHCcXxASTUo59549uM9eDYVf5neIXcOUHmShvWl&user=waRZMCUA AAAJ
Контактна інформація викладача:	
E-mail:	yana.kaymanova.82@gmail.com
Контактний тел.	+380502920820
Портфоліо викладача на сайті кафедри	https://chern.maup.com.ua/wp-content/uploads/2024/11/2024-25_kajmanova-ja.v.-portfolio.pdf

Анотація курсу. Дана навчальна дисципліна є основою для формування професійних компетенцій майбутніх практичних психологів, які проявляються в процесі спілкування з клієнтами, колегами і керівництвом в ході професійної діяльності.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є вивчення психологічних процесів, станів і характеристик особистості, а також методів розуміння і аналізу людської поведінки і психічного функціонування.

Метою курсу: є вивчення дисципліни "Вступ до спеціальності "Психологія" є забезпечення успішної професійної адаптації майбутніх психологів на основі вивчення ними основних функцій практичного психолога, вимог, що пред'являються до його особистості, та організації його роботи.

Завдання навчальної дисципліни: оволодіння певними знаннями, навичками, вміннями, закріплення та систематизація здобутих знань, їх застосування при виконанні практичних завдань та наукових робіт.

Пререквізити навчальної дисципліни. Базові загальноосвітні знання професійного циклу.

Програмні компетентності і результати навчання:

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Спеціальні компетентності (СК)	СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел. СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації. СК13. Здатність до застосування соціально-психологічних понять, концепцій та теорій для інтерпретації соціально-психологічних явищ і процесів.

Результати навчання	<p>ПР2 Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.</p> <p>ПР3 Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.</p> <p>ПР5 Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.</p> <p>ПР10 Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.</p> <p>ПР14 Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.</p> <p>ПР16 Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.</p>
----------------------------	--

Зміст курсу:

№	Назва теми	Кількість годин, включаючи			Методи навчання/методи оцінки
		Лекції	Практичні заняття	Самостійної роботи	
Модуль змісту 1. Теорія психотренінгу в сучасній психологічній науці					Методи навчання: вербальні (навчальна лекція; бесіда; навчальна дискусія); індуктивний метод; дедуктивний метод; трансляційний метод; аналітичний; синтетичний; практичний; пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; проблемно-
Тема 1.	1. Предмет і завдання курсу 2. "Введення в спеціальність 3. "Психологія""	2	2	6	
Тема 2.	Психологія як наука і професія	2	2	6	
Тема 3.	Мета і завдання діяльності практичного психолога	2	2	6	
Тема 4.	Методологічні основи практичної психології.	2	2	6	

Модульна тестова робота					орієнтований метод подання; частково-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи (аналіз ситуації, дискусії, диспути, полеміка; діалог, синтез думок; мозковий штурм; розвиток навичок; ситуаційне моделювання, опрацювання дискусійних питань); моделювання професійної діяльності; інноваційні методи навчання
Змістовий модуль 2.					
Діяльність практичного психолога як об'єкт дослідження в психологічній науці					
Тема 5.	Загальна характеристика професійної діяльності психолога	1	4	6	(компетентність; проектно-дослідницька); кейс-метод. Методи оцінювання: усний контроль (усне опитування, оцінка участі в дискусіях, інші інтерактивні методи навчання); письмовий контроль (контрольні, самостійні роботи, есе); тестовий контроль (тести закритої форми: тест-альтернатива, тест-відповідність); метод самоконтролю і самооцінки; оцінка кейс-стаді.
Тема 6.	Основні напрямки та сфери діяльності психолога	1	2	6	
Тема 7.	Організаційні форми діяльності практичного психолога	2	2	6	
Тема 8.	Особливості роботи практичного психолога	2	2	4	
Тема 9.	Зміст та основні функції діяльність практичного психолога	2	2	4	
Тема 10.	Етичні та психологічні вимоги до особистості практичного психолога.	1	2	4 Тема 11.	
Особистість психолога.	Особистість психолога.	1	4	4	
Тема 12.	Організаційні питання діяльності практичного психолога.	1	2	4	
Тема 13.	Професійна підготовка та підвищення кваліфікації практичного психолога.	1	4	6	

модульних контрольних робіт				
Всього:	20	32	68	
Форма контролю: залік				

Зміст самостійної роботи здобувача освіти з навчальної дисципліни передбачає підготовку до аудиторних занять шляхом вивчення базової і додаткової літератури, періодичних видань, Інтернет-джерел, виконання практичних завдань (написання рефератів, аналіз проблемних ситуацій, підготовка результатів власних досліджень до виступу на конференціях, участь в конкурсах наукових робіт, підготовці та публікації наукових статей, тез тощо) протягом семестру; самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни; підготовку доповідей та презентацій за тематикою практичних занять; переклад іноземних текстів установлених обсягів; виконання індивідуальних завдань; підготовку до усіх видів контролю, у тому числі модульних контрольних робіт і підсумкової атестації; підготовку документів, інші види діяльності, що використовуються в Академії, Інституті і кафедрі.

Зміст самостійної роботи здобувача освіти визначається робочою програмою навчальної дисципліни конкретної навчальної дисципліни, методичними рекомендаціями, завданнями та рекомендаціями викладача.

Технічне обладнання та/або програмне забезпечення. В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, інтерактивна дошка, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення лекційних та семінарських занять з елементами презентації. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

Форми методи контролю.

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на поточний і підсумковий (семестровий).

Поточний контроль здійснюють під час проведення практичних, лабораторних і семінарських занять, метою якого є систематична перевірка розуміння та засвоєння теоретичного навчального матеріалу, уміння використовувати теоретичні знання під час виконання практичних завдань тощо. Можливості поточного контролю є надзвичайно широкими: мотивація навчання, стимулювання навчально-пізнавальної діяльності, диференційований підхід до навчання, індивідуалізація навчання тощо.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає;
- систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- аналіз монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- самостійне опрацювання тем.

Система оцінювання і вимог.

Таблиця розподілу балів, отриманих студентами

		Модул	ЄДІ	Сума
--	--	-------	-----	------

теми	Постійний контроль знань													ьні тести	40	балів 100
	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	тема 6	тема 7	тема 8	тема 9	тема 10	тема 11	тема 12	тема 13			
Робота на семінарських заняттях	3	2	3	2	3	2	3	2	2	3	3	3	3	20	40	100
Самостійна робота	2	1	2	1	2	1	2	1	1	2	2	2	2			

Таблиця містить інформацію про максимальних балів за кожен вид навчальної роботи студента.

При оцінюванні засвоєння кожної теми для поточної навчальної діяльності студента виставляються оцінки з урахуванням затверджених критеріїв оцінки з відповідної дисципліни.

Критерії оцінювання результатів навчання студентів і розподіл одержуваних ними балів регламентуються Положенням про оцінювання академічних досягнень студентів у ПАТ "ВНЗ "МАУП".

Модульне управління. Модульна контрольна робота з навчальної дисципліни "Введення у спеціальність "Психологія"" проводиться у письмовій формі, у формі тестування, а саме тестів закритої форми: тест-альтернативний, тест-заочний.

Критерії оцінки модульної тестової роботи з навчальної дисципліни "Введення у спеціальність "Психологія"":

При оцінці модульної тестової роботи враховуються обсяг і правильність виконаних завдань:

- оцінка "відмінно" (А) виставляється за правильне виконання усіх завдань (або понад 90% всіх завдань);

- оцінка "добре" (В) виставляється за виконання 80% всіх завдань;

- оцінка "добре" (С) виставляється за виконання 70% всіх завдань;

- оцінка "задовільно" (D) ставиться, якщо 60% запропонованих завдань виконано правильно;

- оцінка "задовільно" (E) ставиться, якщо більше 50% запропонованих завдань виконано правильно;

- оцінка "незадовільно" (FX) ставиться, якщо виконано менше 50% завдань.

Відсутність у модульної контрольної роботи - 0 балів.

Вищевказані оцінки перетворюються у рейтингові бали наступним чином:

"А" - 18-20 балів;

"В" - 16-17 балів;

"С" - 14-15 балів;

"D" - 12-13 балів.

"E" - 10-11 балів;

"FX" - менше 10 балів.

Підсумковий семестровий контроль з навчальної дисципліни «Введення у спеціальність «Психологія»» є обов'язковою формою оцінки результатів навчання студента. Воно здійснюється в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному навчальною програмою навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту. Студент допускається до підсумкового контролю за умови, що він / вона виконав всі види робіт, зазначені в таблиці.

Підсумкова (семестрова) оцінка з дисципліни, за якою передбачений іспит, формується з двох складових: результатів (оцінки) поточного контролю; екзаменаційної оцінки.

Максимальна кількість балів за поточний контроль - 60, за екзамен - 40.

Мінімальна сума, на яку іспит вважається зданим, становить 25 балів.

Оцінка за поточний контроль формується як сума рейтингових балів, отриманих студентом під час семінарів/практичних занять, і заохочувальних (при наявності) балів.

Після оцінювання відповідей студента на іспиті викладач підсумовує бали, отримані за поточні контрольні заходи, і бали за іспит для отримання підсумкової оцінки за курс.

Шкала оцінювання екзаменаційних завдань

Шкала	Загальної кількості балів	Критеріїв
Відмінно	30-40	Завдання виконано якісно; студент набрав максимальний бал при оцінюванні теоретичних знань.
Добре	20-29	Завдання виконано якісно і з досить високою часткою правильних відповідей.
Задовільно	10-19	Завдання виконано із середньою кількістю правильних відповідей; студент продемонстрував теоретичні знання зі значними помилками.
Незадовільно	0-9	Завдання не виконано; студент продемонстрував теоретичні знання з серйозними помилками.

Оцінка додаткових (індивідуальних) видів освітньої діяльності. Додаткові (індивідуальні) види освітньої діяльності включають участь абітурієнтів у наукових конференціях, наукових товариствах і проблемних групах, підготовку публікацій і т. д. понад завдань, встановлених відповідною навчальною програмою навчальної дисципліни.

За рішенням кафедри претендентам, які брали участь у науково-дослідній роботі та виконували певні види додаткових (індивідуальних) видів освітньої діяльності, можуть бути нараховані заохочувальні (бонусні) бали за певний освітній компонент.

Заохочувальні бали не є нормативними і не включаються в таблицю розподілу отриманих студентами балів і основну шкалу системи оцінювання.

Один захід може бути підставою для нарахування заохочувальних балів лише за один найбільш значимий освітній компонент.

Загальна кількість балів, набраних студентами за виконання завдань для самостійної роботи, є однією із складових академічної успішності навчальної дисципліни. Самостійна робота по кожній темі у відповідності з робочою програмою навчальної дисципліни оцінюється в діапазоні від 0 до 3 балів з використанням стандартизованих узагальнених критеріїв оцінки знань.

Шкала для оцінки виконання самостійної роботи (індивідуальних завдань)

	Рівень виконання
--	------------------

Максимально можлива оцінка самостійної роботи (індивідуальних завдань)	Відмінно	Добр	Задовільно,	Незадовільно
2	2	1,5	1	0

Форми контролю: поточний контроль, заснований на виконанні практичної роботи; поточний контроль засвоєння знань, заснований на оцінюванні усних відповідей на питання, повідомлень, звітів і т. д. (на практичних (семінарських) заняттях); індивідуальний або колективний проект, що вимагає формування практичних навичок і умінь студентів (вибіркова форма); вирішення ситуаційних завдань; конспект, складений за самостійно досліджуваної теми; тестування, виконання письмового тесту; проекти статей, тез виступів та інші публікації, інші форми, сприяють повному засвоєнню освітньої програми і послідовному розвитку навичок ефективної самостійної професійної (практичної й науково-теоретичної) діяльності на високому рівні.

Для оцінки результатів навчання студента протягом семестру використовується 100-бальна оціночна шкала national та ECTS

Зведена шкала оцінювання: національна та ECTS

Загальна кількість балів за всіма видами навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	
		Оцінка за національною шкалою для екзамену, курсового проекту (роботи), стажування	зараховано/незараховано
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
75 – 81	C	задовільно	
68 – 74	D		
60 – 67	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю перескладання	незараховано
			незадовільно з можливістю перескладання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано
			незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу.

- регулярно відвідувати лекції і практичні заняття;
- систематично і активно працювати на лекціях і практичних заняттях;
- надолуження пропущених занять;
- виконувати завдання, передбачені навчальною програмою, у повному обсязі і з належною якістю;
- виконувати контрольну та іншу самостійну роботу;
- дотримуватися норм академічного поведінки та етики.

Курс "Вступ до спеціальності "Психологія" передбачає освоєння і дотримання принципів етики і академічної сумлінності, зокрема, орієнтацію на запобігання плагіату в будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді, есе, реферати та презентації повинні бути оригінальними і авторськими, не перевантаженими цитатами, які повинні супроводжуватися посиланнями на першоджерела. Розглядаються порушення академічної доброчесності: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, копіювання, обман, підкуп, упереджена оцінка.

Оцінка студента орієнтована на отримання балів за активність на семінарських заняттях, виконання завдань для самостійної роботи, а також виконання завдань, здатних розвинути практичні навички і вміння, за що можуть нараховуватись додаткові (бонусні) бали (участь у круглих столах, наукових конференціях, наукових конкурсах серед студентів).

Методичне забезпечення навчальної дисципліни

Навчально-методичні матеріали, що забезпечують підтримку дисципліни: конспекти лекцій, методичні рекомендації з проведення практичних (семінарських) занять і методичні рекомендації щодо самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів з навчальної дисципліни "Вступ до спеціальності "Психологія"

Рекомендована література:

Основні:

1. Введення в спеціальність. Укладачі Л. В. Подшивайлова, Н.В. Старинська. – Київ: Київський університет Бориса Грінченка, 2014. – 29 с.
2. Кузіо О. *Основи психологічної практики: Навчальний посібник.* Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 124 с.
3. Дуткевич Т. В. Практична психологія: введення у спеціальність: навчальний посібник / Т. В. Дуткевич, О. В. Савицька. – 2-е вид. – Київ: Центр навчальної літератури, 2010. – 254 с.
4. Іванова О. В. Психологія: введення у спеціальність: навчальний посібник. О. В. Іванова, Л. М. Москалюк, С. В. Корсунь – Київ: "Центр навчальної літератури", 2017. – 184 с.
4. Канеман Д. Думати швидко і повільно. з англійської. пер. Максим Яковлев. - Київ: Наш Формат, 2017. – 479 с.
5. Купечко О. А. Психологія самопрезентації особистості: Навчально-практичний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2017. – 320 с.
6. Носенко В. М. Введення в спеціальність "Психологія": Навчальний посібник. – Х.: НУЦУ,

2011. – С. 7-13.

7. Махдисюк Л. В., Федоренко Р. П. Основи психологічного консультування: Навчальний посібник. Луцьк: Вежа-Друк, 2022. 360 с.

Допоміжний

1. Блейхер В. М., Крук В. В. Патопсихологическая діагностика. — Київ: Здоров'я, 2006.

— 142 с.

2. Бочелюк В. Ю., Зарицька Ст. Ст. Психологія: введення у спеціальність. Навчальний посібник. — Київ: Центр навчальної літератури, 2007. — 288 с.

3. Головаха Е. І. Життєві перспективи і професійне самовизначення молоді. — Київ, 2004

4. Кисарчук З. Р., Журавльова Н. Ю., Онищенко Р. В., Юрченко Т. П. Спеціалізована психологічна служба: основні види психологічної допомоги населенню: Методичні рекомендації для практикуючих психологів. — Київ: Минчорнобыль, 2005. — 46 с.

5. Коропецкая О. М. Психологічні основи професійної орієнтації та самореалізації особистості: Навчальний посібник. - Київ: КНТ, 2016. — 438 с. 20

6. Кузікова С. Б. Основи психокорекції: навчальний посібник / Кузікова С. Б. –К.: Академвидав, 2012. -320 с.

7. Левенець А. Е. Введення в практичну психологію: Навчально-методичний комплекс / Левенець А. Е. –К.: Ін-т Крим. виконавчої служби, 2015. -30 с.

8. Музика О. Л. Методичні рекомендації до курсу "Введення в спеціальність" –Житомир, 2013.- 50 с.

9. Професійні профілі та психограми посад фахівців базових центрів зайнятості населення, філій регіональних центрів зайнятості населення: науково-практична. Розробка. [Л. М. Капченко, Н.В. Ортикова, К. Ю. Литвинчук та ін.] під загальною редакцією К. М. Капченко. – К.: ППК ДСЗУ, 2017. – 52 с.

10. Рибалка Ст. Ст. Методологічні проблеми наукової психології: навчальний посібник. Національна академія педагогічних наук України, Інститут педагогічної освіти і виховання дорослих. - Київ: Талком, 2017. - 244 с.

11. Турініна О. Л. Проблеми формування психологічної культури старшокласників//Проблеми вищої педагогічної освіти: Збірник матеріалів Міжнародної конференції. Тернопіль. - 2015. - С. 27-39.

12. Туріщева Ст. Л. Організація шкільної психологічної служби - Харків: Основа, 2014. - 111 с.

13. Чепелева Н. Розвиток професійної компетентності майбутніх практичних психологів на Міжнародному семінарі з гуманістичної психології та педагогіки: Тези програми та доповідей (Рівне, 15-17 червня 1998 р.). — Рівне, 2005. — С. 106.

14. Якимчук Б. А. Основи психологічного консультування: Навчальний посібник –Умань: ПП Жовтий О. О., 2013. – 204 с.